

ORCID (0000-0003-1261-2410)
sport709@gmail.com

Запорожченко О.Ю.

Старший викладач кафедри Основ
архітектури та дизайну Національного
Авіаційного університету, м. Київ

Чернюк С.Ю.

Студентка- архітектор НАУ
DOI: 10.32347/2519-8661.2019-20.193597

ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ТВОРІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В КОЛІРНОМУ ВИРІШЕННІ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАКЛАДІВ ХАРЧУВАННЯ

***Анотація.** Висвітлено сучасні тенденції використання творів образотворчого мистецтва в колірному вирішенні інтер'єрів закладів харчування для створення художнього образу інтер'єру засобами архітектури та образотворчого мистецтва. Визначено, що завдяки використанню обраного стилю сучасний інтер'єр даного типу споруд містить велику кількість різних облицювальних матеріалів та творів образотворчого мистецтва. Кольорове оформлення простору – одне з головних питань розроблення концепції інтер'єру, тому що колірне рішення безпосередньо впливає на психофізіологічний стан людини. Для створення особливої атмосфери закладу харчування також використовують твори образотворчого мистецтва. Саме це стає частиною успіху закладу, тому що використання різних оздоблювальних елементів в інтер'єрах та вдалих заздальгідь вивіренних колірних рішень дає можливість приваблювати відвідувачів до закладу. З кожним роком збільшується кількість сучасних тенденцій використання творів образотворчого мистецтва в інтер'єрах закладів харчування. Це стало причиною появи нових стилів та створення нових оригінальних ідей оформлення інтер'єрів даного типу споруд.*

***Ключові слова:** колористика інтер'єру, вітраж, картина, мозаїка, ліпнина, скульптура, аква-дизайн, заклад харчування, синтез мистецтв, стиль інтер'єру.*

Стан проблеми та її актуальність. В сучасному світі разом із кількістю закладів громадського харчування зростає і їх різноманітність. Основне завдання підприємств, що суміщують функції харчування та відпочинку це створення максимально комфортного внутрішнього середовища, що запам'ятовується. Це художній образ інтер'єру, створений засобами архітектури та творами образотворчого мистецтва. Кольорове оформлення простору – чи не головне питання в процесі розроблення концепції інтер'єру приміщення даного типу споруд. Тому що колірне рішення безпосередньо впливає на підсвідомість та

емоційний стан людини, а також має психосоматичний вплив.[2] Для створення особливої атмосфери заклади харчування часто використовують у декорванні інтер'єру твори образотворчого мистецтва: картини, мозаїки, скульптури, ліпнини, рельєфи, вітражі, різблення, фонтани, тощо.[1]

Проблеми використання кольору в інтер'єрі та вплив кольоросполучень на людину у своїх роботах оглядали багато вчених та архітекторів, таких як: Л.Айсмен, М.Жил, Л.Бондос, М.Маккадлей, А.Козабян, О.Сєдак, П.Куплен, К.Уоррендер й ін. Взаємодію освітлював у своїх працях В. Аронов, використання творів декоративно-ужиткового мистецтва в інтер'єрах досліджував Д.Чернявський й ін., але шляхи використання творів образотворчого мистецтва в колірному вирішенні інте'єрів закладів харчування були розглянуті не достатньо.

Метою публікації є висвітлення сучасних тенденцій використання творів образотворчого мистецтва в колірному вирішенні інтер'єрів закладів харчування. Облаштовуючи заклади харчування, архітектори, зазвичай, керуються використанням певних тенденцій. Усі твори образотворчого мистецтва, що використовуються в архітектурних рішеннях інтер'єрів підпорядковуються певному колірному змісту.[4] Так при виборі палітри відтінків доводиться врахувати розміри залу, наявність (відсутність) вікон, розташування приміщення відносно сторін обр'їю тощо.[3] Велике значення має специфіка конкретного закладу харчування. В закладах націлених на швидку зміну відвідувачів (кафе-закусочна, кафе-бістро), кольори мають бадьорити і викликати приплив енергії. Червоний колір у закладах харчування є найбільш вдалим, адже він стимулює апетит, а жовті та помаранчеві відтінки стимулюють вироблення шлункового соку. На почуття голоду також впливає зелений колір, проте велику роль в такому випадку відіграє кількість в ньому синього чи жовтого відтінків.

В оздобленні інтер'єру розкривається тематика закладу, зокрема і його особливий стиль. Великою популярністю користуються заклади, витримані в єдиному стилі із певною тематикою.

Колірне вирішення та твори мистецтва, що використані в інтер'єрі, мають підкреслювати тематику та унікальність закладу. Ресторани національної кухні важко уявити без етнічних елементів в оформленні інтер'єрів. Молодіжні заклади, можуть використовувати найрізноманітніші напрямки та стилі в оформленні інтер'єрів - від мінімалізму до класики. В оформленні інтер'єру все знаходиться у владі архітектора. Композиція оформлення вражаюча своєю колірною гармонією інтер'єру закладу харчування може бути збудована як на контрасті, так і на взаємодії матеріалів, фактур та кольорів. Роль матеріалів обробки інтер'єру в створенні загальної атмосфери закладу не менш важлива, ніж технічне оснащення. Якщо раніше в оформленні інтер'єрів грали кольором і формою, то загальною тенденцією останніх років все частіше є використання

штукатурок і забарвлень стін та стель. Різноманітність матеріалів та декоративних ефектів, що вони створюють, вражають своїм асортиментом та неповторністю.

Яскравим прикладом використання творів образотворчого мистецтва в колірному вирішенні інтер'єру закладу харчування виступає ресторан Tugra & Lounge (Рис. 1) Це - єдиний ресторан-палац у Стамбулі. Інтер'єр закладу виконаний у відтінках кольору слонової кістки, а гра зі світлом та акценти на дрібні елементи декору в яскраво жовтих кольорах створюють особливо романтичну атмосферу. Інтер'єр прикрашений рельєфами та різьбою в турецькому національному стилі, а також картинами та антикварними меблями. Конструктивні елементи інтер'єру закладу є твором образотворчого мистецтва. Вони прикрашені ручним різьбленням та виявленою текстурою матеріалів. У дизайні інтер'єру Tugra Restaurant & Lounge архітектор скористався тенденцією поєднання внутрішніх просторів із навколишнім середовищем, вдало використовуючи пейзаж міста на фоні розкішної річки. Конструктивні елементи інтер'єру закладу є твором образотворчого мистецтва. Вони прикрашені ручним різьбленням та виявленою текстурою матеріалів.

Рис. 1 Інтер'єри ресторану «Tugra Restaurant & Lounge» у Стамбулі.

Ці тенденції спостерігаються і в оформленні інтер'єрів київського ресторану Княжий град (Рис.2). Велич часів Київської Русі тут відображено у копіях ручної роботи давніх настінних фресок та меблях прикрашених різьбленням. Різноманітні давні боги, скіфські баби, старовинні оригінальні скульптури доповнюють інтер'єр, створюючи атмосферу доби середньовіччя України. Ця атмосфера відчутна в кожній деталі: химерних чарках із ніжкою, що мають вигляд голови тварини, у столових приборах із гравіюванням, люстрах, свічниках й інших елементах декору. Атмосферу закладу також підкреслюють і теплі кольори використаних природних матеріалів.

Рис. 2 Інтер'єри ресторану «Княжий град» у Києві.

Сучасні тенденції використання картин та скульптур у колірному рішенні інтер'єрів закладів харчування можна простежити у Antico Caffè Greco в Римі (Рис.3). Antico Caffè Greco - це найстаріша кав'ярня в місті і одна з найстаріших в Європі. Тут творили Байрон і Гете, Бізе і Стендаль, Россіні, Тютчев, Гоголь та інші. Стіни в залах закладу прикрашені немов музейні. На них розміщено понад триста художніх творів, а меблі у стилі ренесанс та галерея з автографами знаменитих діячів завершують довершену композицію інтер'єру. Вишуканість та автентичність цього закладу підкреслюють соковиті червоні та жовті кольори в поєднанні із меблями виконами з дорогоцінних порід дерев, що додає особливого шарму.

Рис. 3 Інтер'єри ресторану «Antico Caffè Greco» в Римі.

Інтер'єр ресторану D'Vijff Vlieghen («П'ять мух») (Рис. 4) - яскравий приклад закладу, який надихає своєю колоритністю, саме завдяки використанню картин. Ресторан розташований на каналі в центрі міста Амстердам.

Колоритність цього ресторану підкреслюють колекції старих рецептних книг, посуд XVII століття, оригінальні офорти Рембранта. Справжня дельфійська плитка, балки та аркові структури у витончено підібраних природніх відтінках у поєднанні з текстурою матеріалів та сонячно-жовтих кольорів – усе це створює атмосферу справжнього старого Амстердама.

Рис. 4 Інтер'єри ресторану «D' Vijff Vlieghen» в Амстердамі

Інтер'єри ресторану Antwerpen в Києві (Рис. 5) не менш багаті на асортимент картин. Вони також оздоблені великою кількістю відомих творів мистецтва та антикваріату. Кольорова палітра залів закладу від теплого жовтого до спокусливого червоного відтворює атмосферу старої Європи та епохи Відродження. У ресторані оформлені Французький, Бельгійський, Німецький і Мисливський зали. Найбільшою гордістю закладу є колекція антикварних творів мистецтва. Бронзові скульптури та картини від французьких, фламандських і німецьких майстрів, які в різні часи створювали свої шедеври в бельгійському Антверпені, обрамлені у вишукані різьблені рами.

Рис. 5 Інтер'єри ресторану «Antwerpen» у м. Київ

Багато оформлений творами образотворчого мистецтва індійський ресторан Sutra в Києві (Рис. 6). Ресторан прикрашений мармуровими настінними обрамленнями з індійськими героями та богами. Інтер'єр цього закладу також облаштований розкішними стільцями, які своїм екстравагантним зовнішнім виглядом нагадують трони. Тут використані штори тонкої ручної роботи та різні сторінки із старовинної ілюстрованої книги, тощо. Особливо привертають до себе увагу мармурові панелі. Кожна панель вирізана в камені – картина ручної роботи індійських майстрів-різьбярів. Ці картини оповідають різноманітні міфи та легенди Індії. Поєднання теплих жовтих відтінків із контрастними темними тонами підкреслюють особливість та колоритність цього закладу, акцентуючи увагу на найменші дрібниці, що виділяє їхню оригінальність. Одна стіна прикрашає безліччю мініатюрних дверцят, за якими ховаються індійські боги.

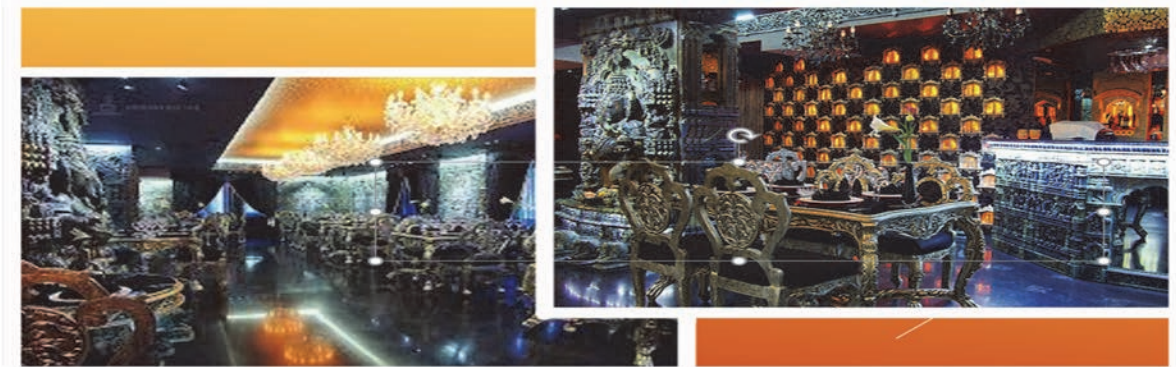

Рис. 6 Інтер'єри ресторану «Sutra» в Києві

Вітражі надають неймовірної краси інтер'єру ресторану Shah-Plov (рис.7) отримав відчуття особливої вишуканості. Приємні ніжні кольори в поєднанні із апетитними помаранчевим, жовтим і червоним створюють атмосферу затишку, і зупиняють час. Вишуканий інтер'єр прикрашено розкішною люстрою, мармуровими сходами, вишуканим білим роялем. Підлогу покрито килимом із плитки, а захоплюючі візерунки на підлозі гармонійно підтримують скляні вітражі. Стіни ресторану прикрашають більше двох десятків картин. На другому поверсі розмістилося величезне монументальне полотно.

Рис. 7 Інтер'єри ресторану «Shah-Plov» м. Київ

Сьогодні в створенні сучасного інтер'єру закладу харчування часто застосовують тенденцію використання провідної тематики закладу. Яскравим прикладом є ресторан Дежавю, у Києві (рис. 8). Тут зібрані автографи музичних зірок усього світу. Багато раритетних речей, якими облаштоване кафе було викуплено на різноманітних міжнародних аукціонах, серед них концертна гітара гурту «Metallica», ексклюзивний шарф Патріції Каас, золоті диски легендарних «Led Zeppelin» і «Deep Purple» – це гордість колекції бару. Саме ці елементи інтер'єру, а також і байки якими прикрашено стіни закладу, це твори мистецтва. В інтер'єрі ресторану активно використані чорний, червоний, фіолетовий, кольори природних відтінків дерева в поєднанні із жовтими та помаранчевими кольорами.

Рис. 8 Інтер'єри ресторану «Дежавю» у Києві

В інтер'єрі тематичного ресторану Alice In A Labyrinth в м. Токіо (рис.9) використано сюжет твору «Аліса в країні чудес». Це місце ніби лабіринт сторінок книги. Інтер'єр ресторану повністю відповідає тематиці твору, навіть столи зроблені у вигляді гральних карт. У ресторані переважає червоно-чорне кольорове рішення. Проте неймовірні картини на стінах розбавляють інтер'єр та додають особливого затишку. А поєднання жовтого та червоного кольорів виконують свою роль підсвідомого впливу на гостей та пробуджують апетит.

Рис. 9 Інтер'єри ресторану «Alice In A Labyrinth» в Токіо

Інопланетний бар Hr Giger Museum (рис. 10) виник під впливом науково-фантастичного фільму «Чужий». Скульптури ресторану розроблені до найменших деталей, стіни та всі меблі у приміщенні нагадують кістки та скелети. Бар розташований у замку Сен-Жермен, у центрі середньовічного міста Грюер. Він містить найбільшу колекцію творів Г. Гігера: картини, скульптури, меблі, набори фільмів. Між реальністю та вигадкою, минулим і майбутнім, HR Giger бере вас у подорож у захоплюючий світ вашої уяви. У заклалі переважають білі, сірі молочні і злегка жовтуваті відтінки, які в такому поєднанні максимально нагадують палітру відтінків справжніх кісток.

Рис. 10 Інтер'єри ресторану «Hr Giger Museum» у Грюєрі

Цікавою тенденцією в облаштуванні сучасних інтер'єрів є використання аквадизайну. Al Mahara (рис.11) - це ресторан із незвичайним оформленням інтер'єру. Все приміщення зали ресторану являє собою величезний акваріум висотою від підлоги до стелі, населений різноманітними морськими мешканцями. Колір стін у відтінках слонової кістки в поєднанні із блакитними

переливами водного оточення підкреслюють морський колорит закладу та його оригінальність.

Рис. 11 Інтер'єри ресторану «Al Mahara» Дубай, ОАЕ.

В інтер'єрі ресторану Snow Castle Restaurant (рис.12) застосовано саме водну тенденцію (аква-дизайн), хоча вода перебуває в замороженому стані. Результатом такого сміливого задуму став унікальний ресторан зі снігу та льоду, який щорічно відбудовується заново в кінці січня. Інтер'єр ресторану прикрашений льодяними скульптурами різьбою по стінах та шкурами. Використання кольорового світла, яким підсвідують лід, створює незвичайне враження, для його підсилення найчастіше використовують підсвітку білого та синього кольорів.

Рис. 12 Інтер'єри ресторану «Snow Castle Restaurant» у Кемі, Фінляндія.

Отже, заклади харчування стають поширеним місцем для відпочинку населення, попит на них збільшується, а отже і збільшується конкуренція між ними. Сучасний інтер'єр закладу харчування має унікальну атмосферу, гармонійний баланс між класичним і сучасним, відомим і диким.

Завдяки використанню обраного стилю інтер'єр містить велику кількість різних облицювальних матеріалів та творів образотворчого мистецтва. В колірному рішенні інтер'єру даного типу споруд зазвичай використовують пастельні тони, хоча часто їх поєднують з більш насиченими контрастними.

Характерне введення яскравих акцентів жовтого, помаранчевого та червоного кольорів. Саме це стає частиною успіху закладу. Використання різних оздоблювальних елементів в інтер'єрах та вдалих заздалегідь вивірених колірних рішень дає можливість приваблювати гостей до закладу. З кожним роком збільшується кількість сучасних тенденції використання творів образотворчого мистецтва в інтер'єрах закладів харчування. Це сало причиною появи нових стилів та створення нових оригінальних ідей оформлення інтер'єрів даного типу споруд.

Літературні джерела:

1. Запорожченко О.Ю. Произведения искусства в цветовом решении интерьеров / О.Ю. Запорожченко, О.И. Седак // Монография – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2017. – 475 с.
2. Zaporizhenko O.U., Sedak O.I. The interior coloring // O.U. Zaporizhenko, O.I. Sedak // text book, 2016 – 245 p.
3. Жил М., Казабян А., Маккадлей М. Цвет интерьера: идеи и проекты/перевод с английского Л.П. Якиной. – М.: Изд. дом «Никола 21-й век». – 2002. – 293 с.
4. Куллен, П. Декорируем сами! : философия цвета в интерьере : [пер. с англ. / П. Куллен, К. Уоррендер]. - Москва : Контэнт, 2012. - 168 с.

Аннотация: освещены современные тенденции использования произведений изобразительного искусства в цветном решении интерьеров предприятий общественного питания.

Ключевые слова: колористика интерьера, витраж, картина, мозаика, лепнина, скульптура, аква-дизайн, общепит, синтез искусств, стиль интерьера. Annotation: the modern tendencies of use of works of fine art in color solution of interiors of catering establishments are highlighted.

Key words: interior coloring, stained glass, painting, mosaic, plaster, sculpture, aqua design, food, art synthesis, interior style.